

Art. 25 ust. 1 lit. a) Sądy właściwe

Lokalne izby cywilne (*juízos locais cíveis*) oraz izby ogólne sądów pierwszej instancji (*juízos de competência genérica*).

Art. 25 ust. 1 lit. b) Środki komunikowania się

Przesyłki polecone, faks oraz elektroniczna transmisja danych.

Art. 25 ust. 1 lit. c) Organy lub organizacje właściwe do zapewnienia praktycznej pomocy

DGAJ - Dyrekcja Generalna ds. Wymiaru Sprawiedliwości (Direção-Geral da Administração da Justiça, <http://www.dgaj.mj.pt/DGAJ/sections/home>).

Art. 25 ust. 1 lit. d) Środki elektronicznego doręczenia i elektronicznego komunikowania się oraz metody wyrażenia wcześniejszej zgody na stosowanie takich środków

Dostępne są następujące środki komunikowania się:

Łączność elektroniczna za pośrednictwem systemu IT wspierającego pracę sądów: <https://citius.tribunaisnet.mj.pt/habilus/myhabilus/Login.aspx>. Sposób ten jest dostępny wówczas, gdy strony wyznaczyły zastępców procesowych. W tym celu zastępca procesowy strony jest najpierw zobowiązany dokonać zgłoszenia rejestracyjnego w organie zarządzającym dostępem do tego systemu (art. 132 ust. 1 i ust. 3, art. 247 i art. 248 kodeksu postępowania cywilnego oraz art. 3, 5, 25 i 26 ministerialnego rozporządzenia wykonawczego (*Portaria*) nr 280/2013 z dnia 26 sierpnia 2013 r.).

Komunikowanie się za pośrednictwem przesyłek poleconych nadanych na adres miejsca zamieszkania strony lub adres jej siedziby, lub na adres wskazany do doręczeń, jeżeli strona nie wyznaczyła zastępcy procesowego (art. 249 kodeksu postępowania cywilnego).

Art. 25 ust. 1 lit. e) Osoby lub przedstawiciele zawodów, którzy mają prawny obowiązek akceptowania doręczenia dokumentów lub innej komunikacji pisemnej drogą elektroniczną

Zastępcy procesowi, sędziowie, prokuratorzy i urzędnicy sądowi, za pośrednictwem systemu IT wspierającego pracę sądów: (<https://citius.tribunaisnet.mj.pt/habilus/myhabilus/Login.aspx>) (art. 3 i art. 5 ministerialnego rozporządzenia wykonawczego nr 280/2013 z dnia 26 sierpnia 2013 r.).

Zastępcy procesowi są najpierw zobowiązani dokonać zgłoszenia rejestracyjnego w organie zarządzającym dostępem do tego systemu. Należy zaznaczyć, że system potwierdza datę doręczenia. Przyjmuje się, że doręczenie ma miejsce trzeciego dnia po sporządzeniu dokumentu lub, alternatywnie, pierwszego dnia roboczego, który przypada po tym dniu (art. 247 i art. 248 kodeksu postępowania cywilnego).

Jeżeli strona nie wyznaczyła zastępcy procesowego, zawiadomienia są wysyłane przesyłką poleconą na adres miejsca zamieszkania lub siedziby strony lub na adres wskazany do doręczeń. Doręczenie uznaje się za dokonane trzeciego dnia po dniu jego rejestracji lub alternatywnie pierwszego dnia roboczego, który przypada po tym dniu (art. 249 ust. 1 kodeksu postępowania cywilnego).

Art. 25 ust. 1 lit. f) Opłaty sądowe i metody płatności

- w sprawach, w których wartość przedmiotu sporu nie przekracza 2 000 euro: 102 euro (1 jednostka rozrachunkowa);
- w sprawach, w których wartość przedmiotu sporu jest wyższa niż 2 000 euro, ale nie przekracza 5 000 euro: 204 euro (2 jednostki rozrachunkowe);

Jeżeli sprawa okaże się szczególnie skomplikowana, sąd może orzec o konieczności wniesienia następujących opłat:

- w sprawach, w których wartość przedmiotu sporu nie przekracza 2 000 euro: 153 euro (1,5 jednostki rozrachunkowej);
- w sprawach, w których wartość przedmiotu sporu jest wyższa niż 2 000 euro, ale nie przekracza 5 000 euro: 306 euro (3 jednostki rozrachunkowe).

(Art. 6 ust. 1 i 5 rozporządzenia w sprawie kosztów procesowych, zatwierdzonego dekretem z mocą ustawy nr 34/2008 z dnia 26 lutego 2008 r., z ostatnimi zmianami).

Jeżeli, zgodnie z art. 17 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (WE) nr 1896/2006 r., w ramach europejskiego postępowania w sprawie drobnych roszczeń, pozwany zgłosi sprzeciw, a postępowanie będzie się toczyło nadal, kwotę opłat należnych od powoda w tym postępowaniu pomniejsza się o koszty procesowe wynikające z europejskiego postępowania w sprawie drobnych roszczeń.

Kwota potrącenia może wynosić 102 euro (1 jednostka rozrachunkowa) lub 153 euro (1,5 jednostki rozrachunkowej) (art. 7 ust. 6 rozporządzenia w sprawie kosztów procesowych, zatwierdzonego dekretem z mocą ustawy nr 34/2008 z dnia 26 lutego 2008 r., z ostatnimi zmianami).

W przypadku powództwa wzajemnego – w ramach którego kwoty obu roszczeń sumuje się do celów obliczenia kosztów, co może prowadzić do naliczenia kwoty w wysokości nawet 10 000 euro – opłata w przypadku spraw o roszczenia w wysokości między 8 000,01 a 10 000 euro wyniesie 3 jednostki rozrachunkowe (306 euro), a w przypadku spraw szczególnie skomplikowanych – 4,5 jednostki rozrachunkowej (459 euro). Należy zauważyć, że w przypadku spraw, w ramach których kwota roszczeń wynosi między 5 000,01 a 8 000 euro opłaty pozostają na poziomie 2 jednostek rozrachunkowych (204 euro), a w przypadku spraw szczególnie skomplikowanych – 3 jednostek rozrachunkowych (306 euro) (art. 11 rozporządzenia w sprawie kosztów procesowych, zatwierdzonego dekretem z mocą ustawy nr 34/2008 z dnia 26 lutego 2008 r., z ostatnimi zmianami, w związku z art. 145 ust. 5, art. 530 ust. 2, art. 299 ust. 1 i 2 oraz art. 297 ust. 2 kodeksu postępowania cywilnego).

Akceptowaną metodą realizacji płatności jest przelew bankowy.

Art. 25 ust. 1 lit. g) Postępowanie w sprawie środków odwoławczych i sądy właściwe do rozpatrywania takich środków

Wniesienie środka odwoławczego jest możliwe jedynie w sytuacjach przewidzianych w art. 629 ust. 2 lub w art. 696 kodeksu postępowania cywilnego.

W związku z tym, zgodnie z art. 629 ust. 2 kodeksu postępowania cywilnego, niezależnie od wartości przedmiotu sporu oraz szkody poniesionej przez stronę przegrrywającą, wniesienie środka odwoławczego jest zawsze dopuszczalne:

- a) ze względu na naruszenie zasad jurysdykcji międzynarodowej, przepisów prawa materialnego lub zasad dotyczących hierarchii sądów, lub w przypadku konfliktu z prawomocnym orzeczeniem wydanym przez sąd;
- b) w odniesieniu do wartości przedmiotu sporu lub powiązanych z nią kwot, ze względu na to, że wartość ta przekracza próg, na podstawie którego ustalono właściwość sądu;
- c) w odniesieniu do orzeczenia wydanego w tym samym obszarze prawa i dotyczącego tego samego zasadniczego zagadnienia prawnego, jeżeli zachodzi sprzeczność z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego;

d) w odniesieniu do orzeczenia wydanego przez sąd apelacyjny, które jest sprzeczne z orzeczeniem wydanym przez ten sam lub inny sąd apelacyjny w tym samym obszarze prawa i dotyczy tego samego zasadniczego zagadnienia prawnego, a przeciwko któremu nie można wnieść zwyczajnego środka zaskarżenia ze względów innych niż próg ustanowiony na podstawie wartości przedmiotu sporu, chyba że wydane zostało orzeczenie stanowiące wyraz utrwalonego orzecznictwa i przedmiotowe orzeczenie jest z nim zgodne.

Zgodnie z art. 696 kodeksu postępowania cywilnego prawomocne orzeczenie może zostać zaskarżone jedynie wówczas, gdy:

- a) w innym prawomocnym orzeczeniu stwierdzono, że przedmiotowe orzeczenie zostało wydane w wyniku przestępstwa popełnionego przez sędziego w ramach wykonywania przez niego obowiązków służbowych;
- b) zostało stwierdzone, że dowody z dokumentów, zeznania złożone w sądzie lub oświadczenia złożone przez biegłych lub arbitrów były fałszywe, oraz mogły w każdym z tych przypadków stanowić decydujący czynnik prowadzący do wydania orzeczenia, które podlega zaskarżeniu, a kwestia ta nie została poruszona w toku postępowania, w którym zapadło przedmiotowe orzeczenie;
- c) przedstawiono dokument, o którego istnieniu strona nie wiedziała lub z którego nie mogła skorzystać w postępowaniu, w którym wydano orzeczenie podlegające zaskarżeniu, a który sam w sobie wystarcza aby zmienić orzeczenie na korzyść strony przegrywającej;
- d) zeznania, oświadczenie o wycofaniu się ze sprawy lub porozumienie, na podstawie których wydano orzeczenie, jest nieważne lub może zostać uznane za nieważne;
- e) postępowanie (także postępowanie egzekucyjne) przeprowadzono w trybie zaocznym, bez udziału pozwanego, a zostanie wykazane, że nie wystosowano wezwania albo że wezwanie było nieważne;
- f) orzeczenie jest niezgodne z prawomocnym orzeczeniem wydanym przez międzynarodowy organ odwoławczy wiążącym dla Portugalii;
- g) spór został oparty na czynności sfalszowanej przez strony, a sąd, nieświadomy tego faktu, nie skorzystał z uprawnień przysługujących mu na podstawie art. 612.

Zgodnie z art. 638 ust. 1 kodeksu postępowania cywilnego termin na wniesienie środka odwoławczego wynosi 30 dni od dnia doręczenia orzeczenia.

Zgodnie z art. 697 ust. 2 i ust. 3 kodeksu postępowania cywilnego nadzwyczajnego środka zaskarżenia nie można wnieść, jeżeli od czasu wydania orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie upłynęło ponad pięć lat. Termin na wniesienie takiego środka zaskarżenia wynosi 60 dni, licząc:

- i. w przypadku, o którym mowa w art. 696 lit. a), od dnia wydania orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie;
- ii. w przypadku, o którym mowa w art. 696 lit. f), od dnia uprawomocnienia się orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie;
- iii. w innych przypadkach od dnia, w którym skarżący otrzymał dokument lub został poinformowany o okolicznościach, na których opiera się środek zaskarżenia;
- iv. w przypadku, o którym mowa w art. 696 lit. g), termin na wniesienie środka zaskarżenia wynosi dwa lata licząc od dnia, w którym skarżący został poinformowany o orzeczeniu, z zachowaniem wspomnianego wyżej pięcioletniego terminu.

Sądami właściwymi do orzekania w sprawie wspomnianych środków zaskarżenia są sądy apelacyjne (*Tribunais de Relação*) w okolicznościach, o których mowa w art. 629 ust. 2 kodeksu postępowania cywilnego, oraz sądy, które wydały zaskarżone orzeczenie, o których mowa w lit. a), w okolicznościach, o których mowa w art. 696 kodeksu postępowania cywilnego.

Art. 25 ust. 1 lit. h) Postępowanie w sprawie ponownego zbadania orzeczenia oraz sądy właściwe do ponownego zbadania orzeczenia

Wniosek o ponowne zbadanie orzeczenia należy złożyć w sądzie, który wydał zaskarżone orzeczenie, przy czym skarżący jest zobowiązany uzasadnić taki wniosek. Jednocześnie należy złożyć zaświadczenie dotyczące orzeczenia lub dokumentu, którego dotyczy wniosek (art. 697 ust. 1 i art. 698 kodeksu postępowania cywilnego).

Sądami właściwymi do orzekania w sprawie takiego wniosku są sądy, które wydały przedmiotowe orzeczenie, jak wskazano w lit. a).

Art. 25 ust. 1 lit. i) Akceptowane języki

Język angielski, francuski i hiszpański.

Art. 25 ust. 1 lit. j) Organy właściwe w zakresie wykonania

W zakresie postępowania egzekucyjnego właściwe są sądy egzekucyjne (*juízos de execução*). W przypadku braku sądu egzekucyjnego właściwość w tych sprawach przysługuje lokalnym izbom cywilnym oraz izbom ogólnym sądów pierwszej instancji.

Aby wszcząć postępowanie egzekucyjne w odniesieniu do orzeczeń wydanych przez portugalskie sądy należy złożyć odpowiedni wniosek w toku postępowania, w którym wydano dane orzeczenie (art. 85 ust. 1 kodeksu postępowania cywilnego). Wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego, towarzyszące mu dokumenty oraz kopię orzeczenia przesyła się niezwłocznie do właściwego sądu egzekucyjnego, o ile taki istnieje (art. 85 ust. 2 kodeksu postępowania cywilnego).

Jeżeli orzeczenie zostało wydane w innym państwie członkowskim, sądem właściwym jest sąd miejsca zamieszkania pozwanego (art. 90 kodeksu postępowania cywilnego).

Ostatnia aktualizacja: 04/10/2021

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.